

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 190

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 18 Lipca 1830 roku w Niedzielę.

WIADOMOSCI HANDLOWE

BERLIN, dnia 10 lipca. — Listy zastawne polskie p. C. 97 $\frac{1}{2}$ żądano, 97 $\frac{1}{2}$ płacono. Obligacje udziałowe polskie na 1 sierpnia 64 $\frac{1}{4}$ żąd i płacono. Wexle na Warszawę z term. krót. 100 $\frac{1}{3}$, na 2 mies. 99 $\frac{1}{3}$ żądano.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KROLESTWO POLSKIE.

ROZKAZ DZIENNY DO WOJSKA POLSKIEGO.

W kwaterze głównej w Warszawie dnia 1 (13) lipca 1830 r.

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

Postępują na wyższe stopnie, w jeździe: w pułku ułanów J. K. M. xięcia Oranij Nr I, kapitan Paweł Jaroszewicz, na majora, z przeznaczeniem do pułku 3 strzelców konnych. W tymże pułku, porucznik Piotr Dąbrowa na kapitana. — W pułku 4 ułanów, podporucznik Józef Worotyński, na porucznika, z przeznaczeniem do pułku ułanów J. K. X. Oranij Nr I.

Otrzymują urlopy, w sztabie głównym: w części generała kwatermistrza generalnego, kapitan gwardji Zdąnowski, na dni 50, do Warmbrun. — W części generała dyżurnego, kapitan Dzimiński, na dni 25, w gubernję Wileńską.

Wykrślony zostaje z kontrol, w korpusie inwalidów i weteranów: podporucznik weteranów Jacenty Lewandowski, zmarły w d. 19 czerwca (1 lipca) r. b.

Naczelný wódz.

(podpisano) KONSTANTY W. X. R.

Zgodno z oryginałem. p. o. szefa sztabu głównego generał brygady, Siemiątkowski.

— Dyrekcja szczegółowa towarzystwa kredytowego ziem. w województwie Lubelskim. — W dalszym wykonaniu przepisów egzekucyjnych prawa kredytowego z mocy §. 125 postanowienia z dnia 14 marca 1826 r. wiadomo czyni: iż dobra Studzianki część A z częściami na Majdanach, Węglińsk i Dębina zwanych, tudzież w miasteczku Bożan Wola z przyległościami i przynależnościami w peie Kraśnickim, obw. Żamojskim, wdz. Lubelskim położone, Michała Brodowskiego dziedziczne, z powodu uchybionej raty przez dzierżawcę Filipa Horodyskiego od dyrekcji szczegółowej na publicznej licytacji dobra te dzierżawcy tego, po exmittowaniu tegoż w administrację zajęte, wypuszczają się na koszt i ryzyko poprzedniego dzierżawcy przez publiczną licytację na rok jeden, to jest do d. 24

czerwca 1831 r. jako terminu pierwszym wydzierżawieniem zakreślonego, na posiedzeniu Dyrekcji szczegółowej wdz. Lubelskiego w dniu 20 sierpnia 1830 r. o godzinie 10 zrana pod następującymi główniejszemi warunkami:

1) Każdy przystępujący do licytacji, złożyć winien wadium na pewność dotrzymania warunków w kwocie zł. 600, a utrzymawszy się przy dzierżawie obowiązany będzie dopłacić do powyższej kwoty zł. 188 gr. 18 na zaspokojenie zaległości z procentami i kosztami egzekucyjnymi towarzystwu przypadających; tudzież opłaci zaległe uprzywilejowane podatki, które jako zaległość wykazane będą.

2) Opłacać będzie wszelkie podatki i ciężary do gruntu przywiązane.

3) Wnosić dalsze opłaty dla towarzystwa, to jest raty dwie czerwcową i grudniową r. b. po zł. 564 gr. 6 wynoszące.

4) Oddać dobra w takim stanie w jakim odbiera, z ręką bąc nakłady, meljoracje, niedobory, lub wszelkie inne wypadki lub straty. — Zaś co do stanu dóbr i dalszych warunków dzierżawy, każdy z interessowanych w biorze Dyrekcji szczegółowej dostateczną powzięć może wiadomość. — Lublin d. 5 lipca 1830 r. — Prezes, Kajetan Morawiewicz. — Pisarz, Pomorski.

Wiadomości Warszawskie.

— W dniu 14 m. b. o godzinie 10 przed południem, odbył się w obec władz rządowych i zebranej publiczności, obrząd założenia kamienia węgielnego do budowy więzienia inkwizycyjnego, między ulicami Dziecią i Pawią mierzającego się. JW. hrabia Mostowski senator wojewoda minister spraw wewnętrznych i poljeji, przemówił z tej okoliczności jak następuje:

» Panowie!

Z postępem oświaty, wzmożło się czucie; ludzie sławniejszeni pojęli, że nieszczęście nawet zasłużone, ma prawo do opieki rządów. Rozumowana litość, ockniona wśród nowego, wciągnęła się i do starego świata. Więzienia przestały być ohydą społeczeństw. Chciano, ażeby być obwinienia, być surowo wymierzane kary, nie były już nadal powodem, do załamania przyrodzonej godności człowieka. Tu zwłaszcza, gdzie nieraz popędliwa skarga, wtrącić może, na mylnych pozorach ściganą niewinność; należy dla niej przy zaporach jakie dzieli z występ-

kiem, pozwolić spokojnego odetchnienia i niejakięj choć samotnej pociechy. Nieśmy więc dzięki opatrności, która po tylu przygodach, dała nam jeszcze sposobność służeńia sprawie ludzkości i porządku; błagajmy ją, aby błogosławiła królowi, który pośród tylolicznych zatrudnień, pierwsze swe u nas spojrzenie zwrócił na niedolę i rządowi krajowemu osładzać ją polecił.

Po tej mowie odczytany został protokół spisany na pergaminie w osnowie następującej:

»Najjaśniejszy i Najpotężniejszy Mikołaj, pierwszy cesarz wszech Rossji król Polski, znajdując się w stolicy królestwa Warszawie w roku 1829 dla odbycia obrzędu koronacji, pomiędzy wielu innymi dla kraju tego dobrodziejstwami, raczył uznać słuszność przełożenia kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji, mianowicie Tadeusza hrabi Mostowskiego senatora wojewody ministra prezydującego w tejże kommissji, tudzież Antoniego hrabi Sumińskiego radcy stanu dyrektora jeneralnego policji i poczt jako zwierzchnika wydziału więzień, względem potrzeby wystawienia dogodnego więzienia inkwizycyjnego w miejscu dzisiejszego *Prochownią* zwanego, przy ulicy Mostowej położonego.

»W tym celu, zapewniwszy fundusze na nową budowę i wskazawszy dla *Prochowni* inne przeznaczenie, Najjaśniejszy Pan polecił podanie sobie planu na więzienie, wszystkie warunki dogodnego pomieszczenia inkwizycyjnego, z zabronieniem znoszenia się jednych z drugimi, lub osobami obcymi, połączających.

»Rozwinięcie tej myśli, i ułożenie stósownego projektu, poruczone zostało Fryderykowi hr. Skarbek, referendarzowi w radzie stanu, assessorowi kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji, członkowi wielu towarzystw uczonych, kawalerowi orderu ś. Stanisława III klasy etc. który wzięwszy za wzór liczne przez siebie za granicą z polecenia kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji zwiedzone instytucje tego rodzaju, a mianowicie: w Monachium królestwie Bawarskiem, ułożył zastosowany do tutejszego kraju rys i rozkład budowy, podług jakiego budowniczy rządowy Henryk Marconi zupełny plan wykonał, i ten Najjaśniejszemu Panu przedstawiony, najwyższe Jego C. K. Mości zatwierdzenie uzyskał.

»Następnie wyznaczony został przez kommissję rządową spraw wewnętrznych i policji pod prezydencją Antoniego hr. Sumińskiego, radcy stanu dyrektora jeneralnego policji i poczt, kawalera orderu ś. Stanisława Iej klasy etc. komitet, budową więzienia trudnić się mający, złożony z osób następujących: a) Fryderyka hr. Skarbka, autora projektu. b) Wincencego Kozłowskiego, referendarza stanu, naczelnika wydziału rachuby w kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji, kawalera orderu ś. Stanisława 3ej klasy. c) Józefa Krzyżanowskiego, naczelnika wydziału instytutów w kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji, kawalera orderu ś. Stanisława 3ej klasy. d) Alexandra Grofego budowniczego jener. w kommissji rząd. spraw wewnątrz. i policji, kawalera orderów ś. Anny 2ej klasy i ś. Stanisława 3ej klasy. e) Henryka Marconiego budowniczego rządowego, technicznie robotami około budowy kierującego. f) Romana Bierzyńskiego referenta wydziału instytutów w kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji, kawalera orderu ś. Stanisława 4ej klasy, prowadzącego korespondencje komitetu.

»Gdy więc plac na budowę przy ulicach Dzielnej i Pawiej zakupiony został, i materjaly budowlane przysposobiono, komitet trudniący się budową, zszedł na miejsce w dniu 14 lipca r. b. 1830 dla założenia kamienia węgielnego.

»Zaproszeni zostali w celu assistowania tej uroczystości z godności i urzędów swoich: a) Tadeusz hrabia Mostowski, minister spraw wewnętrznych i policji, senator wojewoda, kawaler orderów: Ordera białego, ś. Alexandra newskiego, i ś. Stanisława Iej klasy. b) Franciszek Xawery Kossecki, jenerał dywizji radzca sekretarz stanu, kawaler orderów: ś. Stanisława Iej klasy, ś. Włodzimierza wielkiego krzyża 2ej klasy i wielkiego h. c) Raj. Rembieliński, radzca stanu nadzwyczajny, prezes kommissji wództwa Mazowieckiego, kawaler orderów: ś. Anny i ś. Stanisława Iej klasy. d) Karól Wojda, radzca stanu nadzwyczajny, prezydent miasta stoł. Warszawy, kawaler orderów: ś. Anny i ś. Stanisława Iej klasy. e) Mateusz Lubowidzki, wice-prezydent miasta stoł. Warszawy, kawaler orderu ś. Stanisława Iej klasy. f) Alexander Kozłuchowski, referendarz stanu, kommissarz wojewódzki wydziału wojskowo-policyjnego w kommissji wojewód. Mazowieckiego, kawaler orderu ś. Stanisława 2ej klasy.

»Oprócz tego licznie zebrała się publiczność stolicy, a po przedstawieniu zgromadzonemu celu zebrania, spisany na wieczną pamiątkę tego obrzędu, niniejszy wywód rzeczy, minister spraw wewnętrznych i policji, po podpisaniu przez siebie i obecnych członków rządowych, zamknął wraz z monetą krajową w roku bieżącym bitą, w naczyniu szklanem, ku temu przygotowanem, i to złożony pod fundamenta, pierwszy kamień tego gmachu położył.

»W Warszawie dnia jak wyżej czternastego lipca w Środę roku pańskiego 1830. »

Następnie protokół ten podpisany został przez JW. ministra, członków komitetu trudniącego się budową, zaproszone osoby rządowe, tudzież wiele osób obecnych obrzędowi, a potem wraz z wszystkimi sztukami monety srebrnej krajowej, w roku bieżącym bitęj, gazetami w Warszawie wychodzącymi, z dnia wczorajszego i dzisiejszego; afiszami wszystkich w stolicy teatrów, dnia tego widowiska dających, złożony do naczynia szklanego w tym celu przygotowanego, które po należytym zamknięciu, wstawione zostało w skrzynię kamienną. Gdy skrzynia ta zamknięta została, JW. minister własnoręcznie położył i wmurował pierwszą cegłę fundamentu.

W końcu zaś, każdy z członków komitetu położył również z kolei cegłę, a skoro skrzynia dostatecznie przykryta została, obrzęd zakończono.

— Królewsko-Alexandrowski uniwersytet, z końcem rocznego nauk wykładu, odbył w dniu onegdajszym zwykłe posiedzenie publiczne, poświęcone pamięci uczonych Polaków. Dziekan wydziału prawa i administracji, zastępując nieobecnego rektora, zwięzłą przemową zagaił to posiedzenie, a professor doktor Janikowski czytał żywot Franciszka Dybka i przebiegając zawód medyczny tego niedyś dziekana uniwersytetu, wymownie skreślił świętność powołania wojskowego lekarza; mówił, że jego nauka i poświęcenie często wśród krwawego boju, uleczając zgruchotane ramie, odwraca śmierć bliską serca bijącego dla ojczyzny;... piękne to określenie zawarte w uczczeniu zasług nieodżałowanego Dybka, już samo stanowiło jego po-

chwałę. Ten obchód uroczysty, zdobiony wspomnieniem nauką sławnych przodków, będąc niejako dorocznym przekazem długów im należnych od następców z pokolenia w pokolenie, przypominać będzie uczniom tej głównej szkoły Polskiej, iż jedynie przedłużaniem prac i ofiar zgastłych ojców, mogą służyć godnie królówi i ojczyźnie. Uwieńczenie rozpraw celujących i ogłoszenie zadań przyszłorocznych, zakończyło uroczystość: — 1) Za rozprawę z tematu zadanego przez wydział teologiczny, otrzymali pochwały: X. Józef Podbielski, magister nauk i sztuk pięknych, ze zgrupowania XX. Pijarów, tudzież Jozefat Dzieżkowski, 30-letni uczeń tegoż wydziału, i Jan Bartkowski, uczeń 1-wszolletni wydz. prawa i admini. — 2) Za rozprawę z tematu zadanego przez wydział prawa i administracji, Hipolit Diament, magister ob. prawa aplikant sądowy, medal złoty większy. — 3) Za rozprawę z tematu zadanego przez wydział lekarski, S. Kronenberg, uczeń pięcioletni tegoż wydziału, medal złoty większy. — Za rozprawę z tematu zadanego przez wydział nauk i sztuk pięknych, Hieronim Bonkowski medal złoty większy, i Wincenty Proniewicz medal złoty mniejszy, obadwa trzecieletni uczniowie tego wydziału, zaś Jan Podbielski drugoletni uczeń prawa i administracji, publiczną pochwałę. Temata do rozpraw na rok przyszły, później zostaną ogłoszone.

— Dzisiaj odbędzie się pogrzeb Józefa Pukszy obywatela tutejszego, od wielu lat utrzymującego xięgarnię i drukarnię. Kalendarze jego wydania, celowały niezawodną zawsze dokładnością.

— Dnia 13 b. m. zmarła w Warszawie przeżywszy lat 110 Klara Fuxbergerowa z domu Twardow, obywatelka przedmiescia Pragi, mieszkająca od niejakiego czasu przy siedemdziesięcioletniej córce swojej tu w Warszawie. Zostawiła zlicznego potomstwa, żyjące dzieci, wnuki prawnuki i praprawnuki. Przez cały ciąg życia swego nie chorowała ani razu; nie znała lekarstw ani doktora. I teraz zgasła bez żadnych boleści; ostatnia chwila jej życia była tylko snem spokojnym. W tymże samym domu i przy tejże rodzinie, żyje (na łaskawym chlebie) służąca nieboszki przy której lat 50 bez przerwy została, nazwiskiem Marija, Dubnerówna, panna, która liczy teraz już lat dziewięćdziesiąt kilka.

— Artykułu z podpisem *Polak*, w którym autor czyni uwagi nad *filozofowaniem* jednego z tutejszych dzienników, nie możemy umieścić. Można go odebrać w redakcji G. P.

FRANCJA. — Z Paryża dnia 9 lipca. — W skutek odebranej wiadomości telegraficznej, ogłoszono dziś następujący biuletyn. — »Algier poddał się na łaskę d. 5 lipca około południa. O godzinie 2 powiewała bandera królewska na pałacu de ja. Wszyscy Francuzi którzy przez rozbiście okrętów dostali się do Algieru, są uratowani; 1500 dział kruszcowych, 12 okrętów wojennych, tudzież wszystkie arsenały wojenne i morskie, w broń i w amunicję dostatecznie opatrzone, dostały się w ręce nasze.« — Dziennik *Quotidienne* udziela list prywatny pisany z Sidi-Ferruch d. 21 czerwca, którego autor, jak tenże dziennik powiada, ma sposobność posiadania najpewniejszych i najdokładniejszych szczegółów o działaniach wojaka wyprawy: — »Bitwa pod Staoneli rzuciła popłoch w całym wojsku nieprzyjaciel-

skiem, a mieszkańcy są teraz przekonani, że wszelki opór z ich strony byłby daremny. Każdego ranka układają się naczelnicy Arabów z naszymi czatami przedniemi kilku z nich przybyło nawet do obozu gdzie rozmawiali z naczelnem dowodzącym. Potwierdza się, że bejowie z Konstantine, Oran i Titeri, byli przy wojsku nieprzyjacielskiem, lecz po ostatniej klęsce wrócili do prowincji swoich. Popłoch w wojsku nieprzyjacielskiem był tak wielki, że uciekający w największym nieporządku rzucili się na drogę do Algieru, dokąd razem z nimi byłibyśmy nieomylnie wkroczyli, gdybyśmy ich ścigać mogli; dwa pułki jazdy byłyby dostateczne ku temu. Z końcem tego tygodnia spodziewamy się być pod Algierem, którego oblężenie, nie można o tém wątpić, niedługo potrwa. Być jednak może, iż zechcą Turcy po za murami okazać całą waleczność, na której im, prawdę mówiąc, nie zbywa. Jeden z nich chciał niedawno zatknąć sztandar Turecki na szanicy naszym, ale drago zuchwałstwa swego przepłacił, bo jeden z officerów od artellerji w przykopie będący, za jednem ciecieniem pałasza na dwoje mu głowę rozplatał. Dzisiaj jeden z naszych wołtyżerów przyniósł do obozu sztandar dowódcy jakiegoś oddziału jazdy, odebrawszy takowy officerowi Tureckiemu po uporczywej walce. Od niejakiego czasu przybrał nasz obóz postać zupełnie Afrykańską; Arabowie często przybywają do nas w sposobie przyjacielskim; jeden z ich parlamentarzy przybywa codziennie do obozu naszego dla widzenia w nim syna swojego, który się ranny do niewoli dostał; odchodząc zabiera zawsze z sobą pewną ilość odezw w języku Arabskim, które po kraju rozsła. Codziennie rano, wystawiają nasi pewną liczbę tych odezw, zatknęte na pikach przed linią, gdzie po takowe przybywają Beduini i zabierają z sobą. Poznali już oni, że nie z nimi prowadzimy wojnę, i że rzeczą ich jest żyć z nami w pokoju. Od nas mogą zarabiać pieniądze; od Turków kije tylko dostają. Zabrane nieprzyjacielowi wielbłądy, już są do służby obozowej użyte. Upały nie są większe jak w południowej Francji; dotąd nie przechodziły jeszcze 25 stopni. Wiatr morski ochładza przyjemnie powietrze. Ranki i wieczory są pyszne, ale noce wilgotne i zimne. Niemal całe wojsko a mianowicie straż przednia ma namioty zabrane na nieprzyjaciela. Reszta żołnierzy biwakuje pod wygodnemi szatasami lub przy rozpalonych ogniach. Przepyszny namiot Agi, zdobyty w Staoneli, ma być królówi postawiony. Jest on przeszło 60 stóp długi a 30 stóp szeroki, zrobiony z czerwonej materji wełnianej i ozdobiony najpiękniejszymi wyszywaniem koloru z niego. W tej chwili zajadają ze smakiem nasi żołnierze ryż zabrany Turkom, a do picia używają dzbanków zwykle do dojenia wielbłądów używanych, których nie mała ilość pozostała w obozie Tureckim. Dej musi już być zawiadomiony o klęsce zadaną wojsku jego, i bezwątpienia przyplacą ją głowami swojemi dowódcy Turcecy etc.«

— Pierwszy numer dziennika p. t. *Estafette d'Alger* nadszedł do Francji. *Gazette* umieściła z niego następujący wyjątek: — »Obóz pod Staoneli przepedaiony jest zdobyty na nieprzyjaciół zabraną; żołnierze opatrzeni w rozmaite sprzęty Tureckie, a niektórzy z nich na Tureckich sypią kobiercach. Jednemu z wołtyżerów dostała się garderoba agi, na tę bogatą zdobycz, składająca się z szat złotem wyszywanych, znalazł żołnierz amatorów stroju wschodniego i korzystnie ją sprzedał. Każdy ubiega się

tar z aby mieć tak zwany Burnut to jest płaszcz Arabski, który jest bardzo dogodny do odziewania się w nocy dla ochrony przed dotkliwym chłodem. Te płaszcze są bardzo dogodne, kształtne i eleganckiego kroju, ani wątpić przeto że na przyszłą zimą zastąpią w Paryżu dotychczasowe płaszcze, futra i wilczary. »

— Dziennik *Aviso de la Mediterranée* i inne rozmaite, udzielają liczne szczegóły o wyprawie, czerpane z listów prywatnych, o czem urzędowe *rapporta* żadnej nie czynią wzmianki. Dajemy z nich ciekawsze, z listów ostatnich, pisanych d. 21 czerwca z Sidi Ferruch; — »Podczas bitwy d. 19, oboz nieprzyjacielski był od naszego na 1½ lewki odległy, przeto ścigając pierzchającego nieprzyjaciela, na długo znaleźliśmy się przed baterjami Algieru. Nieprzyjaciel miał zamiar złamać nasze centrum ale starał się ukryć przez zmyślone obroty. Turcy stanowiący sam wybór jego wojska, rzucili się na pułk 28, któremu właśnie co zabrakło amunicji, i dla tego z bagnetem tylko w ręku bronić się i cofać był zmuszony; niebawnie atoli dowiedziano temuż pułkowi potrzebną ilość ładunków i zaczęł naprzód postępować. Kapitan Louvrier stojąc z swoim okrętem parowym przy brzegu, nie małą kłeskę zadał nieprzyjacielowi. Kilku rannych Turków nie chcąc dostać się w ręce nasze, odebrali sobie życie sztyltem. Jenerał Berthezène uświetnił w bitwie z d. 19 dawną sławę swoją; jego to dywizja odparła nieprzyjaciela; sam jenerał Bourmont przyznaje jemu zwycięstwo dnia tego. — Ponięwał zatoka Sidi-Ferruch jest wązka i niebardzo bezpieczna, wszystkie więc zbyteczne okręty odsłają się natychmiast jak tylko ładunki swoje wyłożą. Dwa okręty linjowe i dziesięć fregat opuściły już przystań tutejszą; są przeznaczone do krążenia przed Algierem. Było życzeniem jenerała Berthezène abyśmy zaraz d. 19 na Algier pospieszyli i pewnie byłby się dostał w ręce nasze, ale naczelny dowódca, jakkolwiek nie powątpiewał o pomyślnym wypadku, nie chciał przecież wojska na żadne wystawiać niebezpieczeństwo. — Do obozu naszego przybyło kilku zbiegów z wojska nieprzyjacielskiego; jednego z nich przyjął jenerał Loverdo do służby swojej. Mówili oni że gdy do Algieru nadeszła wiadomość o kłesce z d. 19, pospólstwo zbuntowało się przeciwko Turkom i wielkie panowało tam zamieszanie. Niektórzy z tychże zbiegów zapewniali, że dej uciekł do Konstantynie, zabrawszy z sobą część skarbów swoich. W Algierze ścięto głowy ośmiu oficerom Tureckim, którzy d. 19 w baterjach nieprzyjacielskich dowodzili i że ich bronili: nasze wojsko liczyło na dniu 22 w ogóle 1000 rannych i 200 ludzi zabitych. Najgłówniejszą naszą względem nieprzyjaciela przewagą jest artellerja; ona w nim rozsiewa postrach i zamieszanie: jeden strzał armatni jest dostateczny ażeby zgłęb do ucieczki oddział z 600 ludzi złożony. «

— Donoszą z Tulonu pod d. 29 czerwca: — »Trzeba się obawiać ażeby inne rejencje Afrykańskie lękając się o własne bezpieczeństwo, nie nadeszły dejowi Algierskiemu wojska posiłkowego. — Prócz licznych okrętów przewozowych, na które żywność i wodę dla wojska wyprawy już ładują, przybyły tu także obadwa statki parowe *Pelikan* i *le Souffleur*, dla naprawienia uszkodzonych części. Tysiąc trzysta ludzi z będadych tu zakładów wojska lądowego i

morskiego, dostali rozkaz aby być w pogotowiu do wsiadania. Dnia 22 b. m. wypłynęło z portu Cette 15 okrętów przewozowych, na których powieszono 500 sztuk wołów do Algieru. — Dziś rano zawiął tu z Levantu bryg *Alicione* pod dowództwem porucznika okrętowego pana Dubourdienu, który miał przywieść ważne depesze od jenerała Guileminot i od admirała Rigny, które bez żadnej zwłoki, natychmiast przez sztafetę do Paryża odesłano. — Pułk 57 linjowy dowodzony przez pułkownika Leyde, przybył tu dzisiaj; udaje się do Morei. — Jutro ze świtem popłynie gabarra *Florestere* z 20,000 porcji żywności do Torre-Chica. »

— Dr. *Massager* powiada: — »Odesłano do Tulonu statki bombardyerskie, co zdaje się zapowiadać, że od strony morza nie będą nasi do Algieru bombardować. Jest to zapewne krok ostrożności ażeby statki nie cierpiały przez burze tak często przy brzegach Afryki panujące, a może i przez strzały baterji Algierskich, jak wiadomo liczną osadzonych artylerją. — Neutralność beja z Konstantynie jest bardzo wątpliwa; słychać że posłał dejowi kontyngens z 9000 ludzi złożony; wspierają również deja wszelkimi sposobami bejowie z Tunis i Tripolis. Nieprzyjaciel nie ma najmniejszego wyobrażenia o strategji ani o taktyce: naciera zwykle bez żadnego porządku na nasze szeregi, strzelając w pewnej odległości z długich strzelb któremi każdy jeździec jest opatrzony. »

— Rana młodego Bourmonta jest bardzo niebezpieczna. Król czytając *rapport* jenerała Bourmont, był mocno wzruszony tém mićjscem, gdzie ojciec, jako naczelny dowódca o tém zdarzeniu wzmiankę czyni. Wszystkie prawie dzienniki wynurzają się bardzo przychylnie z powodu tego względu jenerała Bourmont. Nie masz wątpliwości, że jego postępowanie obecne zatrze w publiczności dawniejsze nie przychylnie dla niego wrażenia idące od bitwy pod Waterloo, i że odzyska w opinji publicznej miejsce, na jakie walecznością i poświęceniem swoim zasługuje. Dziennik *Messager* powiada z tego powodu: »Chętnie widzimy dziś w panu Bourmont naczelnego wodza nie ministra wojny; chętnie oddzielamy przeszłość od terażniejszości. Listy pisane od wojska które mamy przed sobą, chociaż pochodzą od oficerów podzielających nasze zdanie polityczne, wszystkie zgadzają się przecież bezwarunkowo w oddaniu zasłużonych pochwał panu Bourmont jako wodzowi pełnemu talentów i waleczności. » — *Monitor* umieściwszy krótki obraz tego wszystkiego cokolwiek dzienniki ministerjalne i opozycyjne o wyprawie Algierskiej i o jenerale Bourmont powiedziały, dodaje: — »Z tego przedstawienia czerpamy przyjemne przekonanie, że są takie okoliczności, w których umysły, jakkolwiek aresztą rozdwojone, w jednem i tym samym połączają się uczuciu; że są połączenia, w których duch stronnictwa umilknąć musi, i że charakter Francuzki nigdy sprzecznym się sobie nie okazał. »

SZWECJA. — Donoszą z Sztokolmu, że króliewicz następcy tronu, wyjechał dnia 28 czerwca na fregacie *Eurydice* do Petersburga.

TEATR NARODOWY. — *Mularz i Slusarz*.